

REDACTIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor. pe 1/4 de an 6 cor.; pe 1 lu. 3 2 cor. Vei de Duminecă pe an — 4 coroane. — Pentru România și trimisate pe an: 40 franci.

Manuscrisurile nu se napoiază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., și timbru de 60 bani de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisorile nefracate nu se primesc.

Biruința adevărului.

Zilele trecute atât în monarchia noastră, cât și în alte trei state europene s'au petrecut lucruri, a căror importanță nu poate să rămână locală; ea nu este numai a unui popor sau a unei țări, ci se restrânge asupra tuturor popoarelor creștine.

Cosmopolitismul nefast, împreună cu toate creaturile sale: — liberalismul, radicalism și socialism, cari pormiseră și poartă un crâncen războiu de exterminare în contra creștinismului și a naționalismului curat, a suferit o înfrângere deplin meritată.

În Viena, cu privilegiul alegerilor comunale, social-creștinii sau antisemiții sub șefia distinsului primar Dr. Lueger, au raportat o învingere strălucită asupra monștrilor aliați: Ovrei, progresiști și socialiști. În marea Germania partidul așa numit centru, ajutat și de conservativi, a dus la bun sfârșit lupta cu legea Heintz în contra liberalilor și a socialiștilor, cari apăraseră minciuna și demoralizația. În Belgia majoritatea creștină catolică pentru scrierea de ani înainte și-a asigurat dominația în camera și în senat cu noua lege electorală. — În Franța hidra creșcă cu cauza lui Dreyfuss din nou își ridicase capul. Au Ovrei pretenția, ca iubitul lor căpitan deplin să fie rehabilitat; nu prin grație, ci prin sentința de achitare să-și recâștige drepturile în armată. În afacerea aceasta s'a amestecat și poliția guvernului și din pricina aceasta în camera franceză a erupt o vijelie, care cerea retragerea din guvern a ministrului de războiu Gallifet, ceea-ce s'a și întâmplat și acum republica franceză earăși e amenințată de serioase crize de guvern.

Adevărat, că afacerile franceze sunt încă în ferbere și rezultatul frământărilor nu se poate clar prevedea; dar în cele din urmă tot adevărul va trebui și acolo să învingă asupra minciunii.

A primit guvernul actual al Franței zilele trecute un vot de încredere. Da; cu o majoritate de 40 voturi! Tocmai aceasta arată, că temeiul lui e șubred și se clătină la orice vântuleț. Căci acest guvern radical-socialist a primit încă la alegerile comunale din Paris lovitura de grație. Magistratul din capitala franceză, cuibul atator rele până departe răspândite în lume, — se găsește azi în puterea monarhiștilor, naționaliștilor și a clericaliștilor, căci opinia publică s'a schimbat foarte mult în urma evoluției, prin care societatea franceză avu să treacă în timpul din urmă.

Se pare chiar, că Francezii neabdători — nu vor să aștepte nici în Germania, ca să între într'o nouă eră, cu un nou sistem, mai salutar și mai civilizator.

Îndeosebi îmbucură lumea umană și bine gânditoare faptul, că în Belgia a putut să intre în practică noul sistem electoral, pe temeiul unui compromis

între partide. Acesta e momentul, ce dă în lume cel mai mare drept cetățenilor și asigură totodată, după cercuri, și reprezentarea minorității în sfatul afacerilor comune, ceea-ce până acum nici într'un stat din lume încă nu s'a introdus.

Ceea-ce însă mai ales pe noi, popoarele din monarchia noastră ne înveselește este: *biruința strălucită* a partidului puritan social-creștin sau antisemit din Viena, la ultimele alegeri pentru consiliul comunal.

Ochii tuturor sunt azi îndreptați asupra acestui eveniment de importanță care este meritul valorosului primar Dr. Carol Lueger. Amicii sinceri ai acestui rezultat binefăcător se bucură din inimă și admiră tenacitatea, puterea voinței și abnegația, cu cari șeful Lueger și partidul său s'au pus în serviciul unei cauze atât de mari și sfinte, dusă azi la complectă biruință chiar în inima Austriei.

Între 158 reprezentanți, noul consiliu comunal al Vienei numără azi 131 social-creștini, sau aderenți ai lui Lueger, în timp ce liberalii cosmopoliti abia au acolo 21 mandate.

In capitala Austriei, va să zică, puterea conducătoare o au întreagă — antisemiții conduși de Dr. Lueger!

În aceasta vedem noi și salutăm cu inimă înălțată începutul bun al unei ere noue și sănătoase în viața popoarelor din monarchie. Vedem și salutăm *biruința adevărului asupra minciunii: puterea zdrobitoare a creștinismului asupra cosmopolitismului!*

Se esplică lesne și răcnetul turbat al cosmopolitiștilor liberali și al Ovreilor speculanți în fața acestei dărute, în ambele state ale monarchiei.

Toată presa lor, aici și dincolo de Leita, spumegă de mânie și veninul și-l varsă îndeosebi asupra Drului Lueger.

Prea bine! Latre câinii, numai caravana să înainteze! Căci prea am devenit sclavii speculei și ai cosmopolitismului. Prea suntem storși de acești paraziți înșipți în corpul societății creștine.

În lături cu ei!

Politică de panduri se face în Bosnia și Herțegovina, scrie Budapești Hirlap (2 Iunie). Ear' cei cari sufer, sunt — Turcii. Vinovatul e — Kállay, ai cărui oameni îndată ce au sosit acasă dela Budapesta trei delegați turci, i-au pus fiecareia câte două panduri la poartă.

Plină de indignare Budapești Hirlap scrie:

•Totuși, poate că prea e chip de guvern tiranic a pune un cetățean sub pază militară, pentru-că a vrut să se adreseze regelui său!•

Nu s'a aflat însă nici un ziar maghiar să scrie astfel când cu sălbătecele prigoniri, procese și întemnițări împotriva Românilor, cari au vrut și ei — la 1892 — să se adreseze regelui lor!

De ce?

Alexandru Lupașcu.

Treizeci și doi de ani casier la o societate națională de bine facere, — mai căutați să-i găsiți pereche în viața publică a regatului român! Pentru-că să se știe: a fost casier *fără leafă*, dar muncă a avut destulă. Dl A. Lupașcu poate fi privit anume ca *însuși sufletul* societății „Transilvania”. Eată de ce, acum că s'a retras din postul ce cu atâta vrednicie l'a ținut, adunarea generală l'a ales președinte de onoare.

Despre societatea „Transilvania” s'a scris și s'a vorbit puțin, îndeosebi în anii din urmă. Ea se caracteriza adică prin firea chiar a casierului ei: lucra în tăcere, cu modestie, dar *fără întrerupere*, fără a da îndărăt, cum s'a întâmplat cu atâtea alte societăți naționale din România. Cu atât mai mare este însă binele ce a făcut: ajutoarele ce a împărțit tinerilor universitari *de origina din regatul ungar*. A dat și da cu preferință celor ce și iau angajamentul să *remână aici* după-ce și vor fi terminat studiile. Începând cu profesorul Babeș, ajuns azi membru al Academiei Române, face o legiune întreagă numărul studenților români cari fără spriginul societății „Transilvania” cu greu s'ar fi putut susține la universități.

Nu-l poate, în România, un singur oraș, între fruntași cărui să nu fie vre-un Român de origine dela noi, care a studiat cu bursă dela „Transilvania”. Nu-l între ei unul singur, care să nu-l adore pe bătrânul Lupașcu; pentru-că ani de zile li-a fost ca un tată bun: când n'a putut să dea din banii societății, dădea din banii săi și zile întregi colinda pela prietenii, dar pe nimeni n'a lăsat fără ajutor în marea vîltoare a capitalei României.

Liget îi este membru fondator, și în comitet unul dintre cei mai cu vază. N'a dus în sinul ei politica, ci o inimă românească entusiastă. Nu e mișcare națională, pe care să nu o fi spriginat și să n-o sprigine în chipul cel mai desinteresat. Primul la jertfe, dar pe nimeni unde e îmbulzeală pentru satisfacțiuni de amor propriu ori pentru interese personale.

Acum, la Rusalii, se împlinesc tocmai cinci ani, decând întreaga capitală a României a fost părtașă a unor bucurii și însuflețiri ce rar se ved chiar la București: când cu concertele date la Ateneu de corul sibian condus de măiestrul Dima. Ei bine, și ideea invitării corului, în sinul familiei Lupașcu s'a născut. D-na Henrietta Sihleanu este fiica d-lui Alexandru Lupașcu. Indemnată și încurajată de nobilul său tată, d-na Sihleanu a invitat corul sibian la București, garantând speșele enorme ce trebuiau împlinate.

Bătrânul Lupașcu a presidat atunci banchetul dat de Ligă în onoarea corului sibian, banchet la care își dedeseră întâlnire toți amicii cauzei române. Lăcrima de bucurie, atunci, neîntrecutul naționalist, și înduioșat ne spunea, că n'a avut în viața lui o seară mai fericită — măcar că luat-a parte la toate evenimentele mari prin cari a trecut România, de la unire încoace. „Sunt fericit — ne zicea — pentru-că ved între Români de dincolo porniri, cari au însuflețit chiar capitala noastră”.

Dorim veneratului naționalist ca în calitate-y de president onorific al Societății „Transilvania” să poată încă ani mulți lupta pentru ideea carei și-a închinat viața întreagă. Entuziasmul, pe care l'a deșteptat înainte cu cinci ani corul sibian, nu va rămâne atunci fără păreche, ci prin ajutorul unor frați atât de generoși, ca cei de la „Transilvania”, întări-ne vom pe toate terenele, ca sinceri nostri amici de dincolo să aibă cât mai multă bucurie de noi.

Leandru.

Boldul din Sibiu.

Organul metropolitan din Sibiu a fost cuprins d'o crasă de nervi. Eată de ce: Consistorul din Arad a esmis 8 advocați, 2 preoți și un funcționar pensionat de comisari la examenele finale. Vei Doamne, după savantul organ, locul advocaților e la „bara judecătorească”. De ce nu chiar la spenzurători?

Se vede că savanții dela „Telegraful Român” n'au cetit §-ul 105 al regulamentului școlar care se încheie așa: „Consistorul poate delega la aceste examene un comisar din sinul său, sau pe alt bărbat de școală”, nici nu înțelege intențiunea acestui paragraf de a da solemnitate examenelor.

Altfel comisarii aradani toți sunt asessori consistoriali, dintre cari unii au făcut fundațiuni școlare, alții au fost președinți la Reuniuni învățătoresci și sunt de decenii membri în senatul școlar, ear' alții ca advocați au avut intensive ingerințe în afaceri școlare, și toți au umblat aproape două decenii în școală și au făcut rigoroase și censură din legile instrucțiunii publice și susțin școala cu însuflețirea și cu scump banul lor.

Apoi negreșit că nu va fi în defavorul școlii, dacă acești domni cu autoritatea lor vor înălța interesul față de școală și cunoscând din propria intuițiune împrejurările locale școlare vor și inspira în popor *sentiment de jertfă pentru școală, ear la masa verde vor judeca în cunoștință de cauză, cu un cuvânt, consistorul stă în contact direct cu școala.*

Ori doar numai advocații din districtul Aradului sunt întru atâta de slabi, încât să nu priceapă ce e școala? Căci, bunăoară în Sibiu până mai ieri-alaltăeri era chiar *referent școlar* un avocat, ear în Oradea-mare și acum e celebrul *advocat* Nicolae Zigre.

Și apoi încă una: *Advocații nostri merg pe speșele lor*, din cinstă față de biserică și școală la examene. Ian' spuneți, advocații referenți ai voștri când au făcut acest onor școalelor românești?

Ori să lăsăm școlile pradă la d'alde Moise Bocșan și Ioan Giorgia? Da, asta v'ar plăce, ca să nu mai vază aici lumină poporul, că în țara orbilor cel cu un ochiu e împărat. Greu vă este a vă stăpâni boldul.

SAȘII ÎN CONTRA UNGURILOR.

Luna trecută au fost în Brașov alegerile de reprezentanți în consiliul comunal. Cu acest privilegiu Sașii, de astă dată, au pactat cu Românii în contra Ungurilor și Ovreilor, întruind aproape toate voturile din cele dintăiu patru cîșturi electorale ale orașului. Din pricina aceasta Maghiarii și Jidani, cari împreună au avut 6 mandate în cercul al V-lea, — s'au supărat foc pe Sași, că au pactat cu Românii și s'au desfăcut de cără Maghiarii la supărarea acestora, amîndouă foile sășesti brașovene răspund tot'un ton că se poate de potrivit.

Eată, între altele, ce scrie de pildă ziarul „Kronstädter Zeitung”, organul Sașilor verzi:

... Alegerea aceasta a arătat, că principiile atât de mult accentuatele constituționale: libertatea, egalitatea și frăție-

Arverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az aradi kir. járásbíróság 1899. évi Sp. IV. 1040, 1041, 1042 és 1043. számú végzése következtében, Dr. Suciú János aradi ügyvéd által képviselt aradi gör. keleti román egyházmegye javára Sztojanescu Sztoja ellen 1100 kor. s jár. erejéig 1900. évi február hó 17 én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 758 kor. 40 fillre becsült következő ingóságok, u. m. házi butorok, lovak és egyéb ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a m.-radnai kir. járásbíróság 1900. évi V. 15/2 számú végzése folytán 1100. kor. tókekövetelés, ennek különböző időktől járó 6% kamatai és eddig összesen 92 kor. 20 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig Sztojanescu Sztoja csicséri lakásán leendő eszközésére 1900. évi június hó 7-ik napjának d. e. 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt M.-Radnán, 1900. évi május hó 26. napján.

Smikál János,
kir. bírósági végrehajtó.

451 1—1

Institut de cură,

deschis de dimineața dela 6 ore până la 7 ore seara
(abstrăgând orele dela 9—11 in. am.)

La dispoziția publicului stau următoarele mijloace de leuire:

Scaldă în lumina electrică:

1. Reumă, podagră, aprindere de nervi (ischias), dureri la coaste și la față, nevralgia, aprinderi de pelița peptului și a foalei, otrăvire cu metal (argint viu, zinc, argint, plumb).

2. Morburi de sânge (cu ajutorul curei de mercuriu și iod), Ingrășarea peste măsură, grăsimea de inimă, aprindere de pelița rinichilor, boală de zahăr (diabet).

3. Anemia, nevrastenia (slăbirea nervilor), nervositatea.

4. Morburi de piele învechite, scrofule, luparea etc.

După felul boalei, scaldă aceasta poate fi urmată de leuirea cu apă rece, de massagiu sau împachetare. — Intrebuintarea odată costă: 1 fl. 25 cr.; 15 bilete: 15 fl.

Camere pentru inhalatie, după metoda dela Gleichberg Ems, pentru aprinderi acute și învechite de gât, de plumăni, cum și pentru dilatare de plumăni și astma. — Intrebuintarea odată costă: 75 cr.; 15 bilete: 9 fl.

Cura cu apă-rece. Intrebuintarea odată: 60 cr.; 15 bilete 7 fl.

Gimnastica svedeză pentru întărirea reconvașențelor cu musculatura slăbită, pentru întărirea băieților și a oameșilor desvoltați, cari sufer de morburi de inimă și de strimțarea coșului peptului.

Taxa lunară dela 10 fl. in sus, după cum e felul casului de boală.

Fie care bolnav se bucură de căutarea ce i-o prescrie medicul său propriu, sau după sfatul ce însumi i-l dau. Ori-ce îndeplinire a curei se întreprinde sub veghierea mea personală.

Dr. A. HECHT,

Arad, strada Templon, palatul Minorităților. Telefon: Nr. 270.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

1.) „Amicu Poporului“ — de Titus Vuiculescu, pretor. Indreptar practic in cause administrative. Prețul	— — — — —	„	1.—
2.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	— — — — —	„	2.—
3.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	— — — — —	„	—80
4.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul	— — — — —	„	2.—
5.) „Principiile politicele“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul	— — — — —	„	4.—
6.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popoa, profesor in Brașov. Prețul.	— — — — —	„	2.50
7.) „Rășboiul pentru neatărare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Coșbuc. Prețul Rășboiului	— — — — —	„	1.20
Prețul „Coroanei“	— — — — —	„	1.60
8.) „Din vremuri apuse“ — de Judita Secula nasc. Truția — prețul	— — — — —	„	1.—
9.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, prețul	— — — — —	„	1.—
10.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	— — — — —	„	3.60
11.) „Juvenilla“ — de Sextil Pușcariu. Preț:	— — — — —	„	1.60
12.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Genț. Preț.	— — — — —	„	5.—
13.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, preț	— — — — —	„	1.50
14.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz prețul	—	„	1.20
15.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învătător in Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul in Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase pricesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.			

La comanda să se mai adauge de fie-care op 10 fileri spese postale.